

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 "
 Helyben háshoz hordva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 "
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
 szombat utáni napok kivételével.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.
 A szerkesztőség kéziratok visszaküldésére
 vagy megőrzésére nem vállalkozik.
 Előzetesek és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.
 Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, június 24.

Egy új megoldandó kérdés.

Tulajdonképpen nem új kérdéstről van szó, hanem egy régi kérdésnek új stádiumáról, egy régi kérdésnek új megoldási módjáról.

A zsidó-kérdést értjük. Akkor keletkezett ez rögtön, a mikor a magyar nemzet nagylelkűsége Deák Ferencz indítványára megadta a magyarországi zsidóknak az egyenjogúságot; de igazi kérdéssé csak akkor lett, a mikor a liberális aranynapjaiban a közgazdaságnak és kereskedelemnek minden ágát igazsólván ők foglalták el s azt az ország keresztény népének anyagi elnyomására használták; valósággal égető kérdéssé pedig azóta lett, a mióta az irodalmat és közszellemet, az iskolát, a művészetet és magát a családi életet is elárasztotta a zsidóság a pogány, modern hitetlen szellemmel s hallatlan elbizakodottságában vakmerőn megtámadta a kereszténység kétezeréves szellemét, tanítását, jogait s a magyar nemzetnek ezredéves hagyományait.

Nem az antiszemita mozgalom, hanem az imént vázolt körülmény vetette ismét felszínre a zsidó-kérdést, melynek létezését ma már az antiszemizmustól ugyancsak távol eső körökben is elismerik s annak megoldását sürgetik.

Klasszikus bizonyosság erre a kormányhoz közel állónak ismert s ugyancsak

ultra-liberális *Politikai Hetiszemlének* legújabb cikke, mely a zsidó-kérdés megoldását a legközelebbi jövő feladatának tüzi ki.

E cikkből közöljük mutatóképpen a következőket:

»Nevezetes része az ugynevezett zsidó-kérdés a magyar nemzeti politikának. S dőreség azt hinni, hogy az országiszerte nyilvánuló mozgalom indító okai felekezeti jellegűek. A magyar nemzet vallási toleranciája minden kétségen felül áll és az egyházpolitikai törvények meghozatala is csak újabb bizonyossága annak, hogy a kormányhatalom épűgy, mint a társadalom elég radikális nézeteknek hódol vallásügyi kérdésekben.

Az egyházpolitikai törvények meghozatalában legfőbb részük volt a protestánsoknak; igaz, hogy a zsidók is nagy előnyökhöz jutottak ezen a réven, de a törvények létesítésében mégis csak a protestánsok jártak elől s az ő *hatalmi túlsúlyuk* vitte dűlőre a dolgot. (Tehát a protestánsok hatalmi túlsúlyban vannak! Érdekes beismerés. Szerk.)

Az egyházpolitikai törvények nyomában keletkezett aztán a néppárt s a néppárti mozgalommal kapcsolatban bontakozott ki széles vonalakban az agrárizmus név alatt ismeretes társadalmi és közgazdasági mozgalom.

Logikusan bírálva a dolgokat, azt kellene hinni, hogy az agrárizmus és a néppárt, mint e törvények szűlőttjei, első sorban a protestánsok ellen irányulnak. Ámde a valóságban azt látjuk, hogy ugy

az agrárizmus, mint a néppárt nem a protestánsizmus, hanem a zsidóság ellen fordul, a mi a mellett bizonyít, hogy a néppártnak az egyházpolitikai törvények revíziójára való törekvése immár tárgyalanná vált.

És ez a párt éppűgy, mint ikertestvére: az agrárizmus már *csak a társadalmi és közgazdasági problémák terén* követelhet magának munkakört és létjogosultságot. Nem is kételkedűnk abban, hogy a néppárt és az agrárizmus nem sokára egyesűlni fog, hogy a jelzett irányban haladjanak is az események, felekezeti motívumokon alapuló antiszemizmusból, a milyen Istóczy Gyűző fénykorában divott, nem kell tartani. A Páris-Egán ügy nem antiszemita kérdés. A Magyarország, Alkotmány, Budapesti Napló és a Magyar Szó szerkesztői közt folyó vitalkozás nem alapul rituális indokokon s a merkantilisták és agráriusok közt versengést sem a kereszt és a mogenovid köztű különbség eredményezte.

Mit jelentenek tehát mégis a mutakozó vészes tünetek? Azt, hogy a *fajmagyarság immár sokalja azt a gazdasági és értelmi pozíciót*, melyet a zsidóság rövid néhány évtized alatt magának kivívott.

A zsidóság pedig — támaszkodva kétségtelenű hazafias érzelmeire s tudatában nagy gazdasági és értelmi jelentőségének, hallani sem akar arról, hogy elfoglalt pozíciójából csak egy talpalatnyit is engedjen.

A zsidóság ellenfelei — talán csekély

A „TISZÁNTÚL” TÁRCZAJA.

A tengerész legendája.*

Irta: Henryk Sienkiewicz.

Volt egyszer egy hajó, Bibor volt a neve, s olyan nagy és erős volt, hogy még a legheve-ebb viharoktól és hullámoktól sem kellett félnie. Kifeszített vitorlakkal repűlt keresztül még a toronymagas hullámokon is és érez melével kettészelte a tenger tűkre alatt levő homokzátonyokat, amelyeken más hajók menthetlenül összezuzódtak volna. Egyre tovább ment, vitorláján ragyogott a napfény, s olyan sebesen haladt, hogy a hajó mindkét oldalán tajtékzott a víz. Műgűtte hosszú, széles, világos út támadt.

— Pompás hajó! — mondták a többi hajók tengerészei. — Ha az ember ezt látja,

* A »Quo vadis« hirneves szerzőjének ez az allegóriája Lengyelországra vonatkozűk s hazájában nagy lelkesedéssel olvassák mindenfelé.

azt hibetné, hogy a Leviathan szántja a hullámokat.

És néha meg is kérdezték a Bibor legényeit.

— Hé, emberek, hova mentek?

— Hova? Ej, ahova a szél hajt bennűnket! — válaszoltak a tengerészek.

— Vigyázzatok! Ott szűkták és őrvenyek vannak!

A figyelmeztetésre válaszul elhozta a szél a Bibor legényeinek dalát:

Csak vigán előre!

Csak vigán előre!

Ezen a hajón nagyon boldogan éltek a tengerészek. A hajó nagyságában és erejében bizva, semmi veszélyvel sem tőrűdtek. Más hajókon vasfegyelem uralkodott; a Bibor földézetén mindenki azt tehette, ami neki tetszett. Az élet őrűk ünnepe volt a hajón. A szerencsésen kiállott viharok és széttuzott homokzátonyok csak növelték a tengerészek őrűbizalmát. Azt hitték, hogy nincs olyan szűkla, sem olyan vihar, mely a Bibort tőrűkretehetné. »Még

ha legjobban dűhűng is az orkán a tengeren, a Bibor nyugodtan vitorlázűk tovább.«

Es csakűgyan, a Bibor még a viharban is bűszkén és pompásan vitorlázott. Évek multak el. S nemcsak legyűzhetetlen maradt a pompás hajó, hanem még más hajóknak is segítségűre és mentűje volt és sok hajótűrűtt talált menedéket a földézetén. A saját erejében való vak bizalom napról-napra növekedett a legénység szűvűben. De a szerencse ellűstitotta a tengerészeket s egyre jobban kitanűltak a mesterségűkből. »A Bibor magától vitorlázűk,« mondogatták, »minek dolgoznánk, minek vigyáznánk a hajóra meg a kormányra, minek mászkálnánk az árbozczokon és a kötűlzetten, minek fáradoznánk és izzadnánk, ha a hajó ugyis oly elpusztűthatatlan és romolhatatlan, mint valami istenség? Csak vigán előre! . . . Így vitorlázűtk még sok esztendeig, míg végre a legénység teljesen elpuhult s nem tudta már azt sem, hogy mi az a kötelesség. Így tőrűtűnhetett, hogy senkisémm vette észre, hogy a hajó elkezdett gyűngűlni, a sűsviz beitta magát bordái közzű s a ha-

FÜCHSL TESTVÉREK, bornagykereskedű czég, NAGYVÁRADON,

(Alapított 1850)

Tisztelettel értesítű az érdekelű közűnségűt, hogy általánosn nyilvánított őrűhajnak megfelelűe, eddig csak hordűkban forgalomba hozott borait ezental **literes palaczkokban** is áruba bocsűtja. — Hangsűlyozni őrűhajtűk, hogy csak azon borok tekinthetűk czégűnkűtől eredűknek s csak oly palaczkok tartalmáért szavatolűnk, melyeknek czimkűje, kupakja és dugűja alatti bejegyzett védjegyűnket viselik.

Elsűrendű asztali bor literes palaczkokként 45 kr. (Palaczkbetűt darabonként 5 kr.) Pecsene-, csemege- és gyűgyborok megrendelésűre lepalczkoltatűnk. — Rendelűvények Kossuth Lajos-utca 15. szűm alatti telepűnkűn fogadtatűnk el.

Telefon-szűm 106.

188-1-25

Viszontelűrusítűknek külön árszűbás.



kivétellel — távol állanak a felekezeti alapon nyugvó antiszemitizmustól, de attól tartanak, hogy a zsidóság, ha korlátok közé nem szorítják, terjeszkedése vágyait, kimerithetlen képességeivel idővel a kívánatosnál is erősebb mértékben fog döntő befolyást gyakorolni a fajmagyarság sorsára.

Megindult tehát a védekezési munka az egész vonalon. A mozgalom most még csak keletkezéskor van, de máris érezteti hatását minden irányban. S kétségtelen, hogy ha a választások után a védekezési irányzat teljes erejében ki fog bontakozni, viharos és eseménydús napjai lesznek majdan a magyarnak. Vagyis kétségtelen, hogy az árnyukat előrevető események kemény próbára teendik a nemzeti és társadalmi konszolidáció munkáját.

Mivel pedig abban mindnyájan egyetértünk, hogy egységes és hatalmas ez a nemzet csak akkor lesz, ha sikeresen befejeződik a társadalmi konszolidáció munkája, miért akarják mégis oly sokan, miért akarják oly komoly és irányadó tényezők erőszakosan megakasztani ezt az asszimilációt? S előáll az a másik kérdés, miért engedték a viszonyokat odáig fejlődni, hogy erőszakos módszerekkel akarják most új ösvényre terelni a nemzeti regenerálás művét? Azt hisszük, hogy a beállott helyzetért egyaránt felelős a társadalom keresztény és nem keresztény része.

Bármily nagy filozemita is valaki, ha objektíve akar ítélni, el kell ismernie, hogy a zsidóság meggyarapodott hatalmával nem tudott mindig józanul s elég szerényen bánni. Anyagi gyarapodását, megnövekedett befolyását nem egyszer kihívó formában juttatta kifejezésre, úgy, hogy azok, akiknek rovására végbement ez az erőcsere, aggódni kezdtek a jövő miatt. Másrészt azonban bizonyos, hogy a nemkeresztény társadalomnak vezető osztályai sem állottak

mindig feladatuk magaslatán. Egyrészt a gazdasági téren nem fejtették ki elég ellenállást a hódító áramlat ellen, másrészt pedig nem használták ki kellőképpen társadalmi pozíciójukat az új tényezőknek a régi társadalmi keretbe való beillesztésére.

Minél inkább nyilvánvalóvá lett, hogy a gazdasági küzdelemben csak nehezen korlátozhatók az ujonnan felszabadult erők, annál inkább kellett volna a keresztény társadalomnak az asszimiláció munkájával a maga részére lefoglalni a zsidóság által elért anyagi és szellemi eredményeket.

A midőn tehát teljes tárgyilagossággal leírjuk a helyzetet, úgy, ahogy mi látjuk, végezetül azt a kérdést vetjük fel: vajjon mielőtt néppártiak, agráriusok, erőszakos módokat keresnek a probléma megoldására, nem lenne-e helyesebb, ha a nemzeti konszolidáció érdekében mindkét részről komoly kísérlet tétetnék a gazdasági és társadalmi ellentétek békés kiegyenlítésére.

Néppárti gyűlések.

A felvidéken, ahol igen erős várai vannak a néppártnak, a választások közeledtével ismét megkezdte a néppárt a szervezkedést s népgyűléseket tart. F. évi hó 29-én *Mátyásfalván*, 30-án pedig *Gnézdán* rendeznek néppárti gyűléseket a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki megnyitó. Tartja: *Zmeskál Zoltán* nagybirtokos, orsz. képviselő. 2. A keresztény államról. Tartja: *Kravec Péter*, plebános. 3. A néppárt-ról. Tartja: dr. *Pirchalla Márton*, plebános. 4. A kisiparosok és kisgazdák helyzetéről. Tartja: *Jancsek János*, asztalosmester. 5. Elnöki zárszó.

Feloszlott szociálista párt.

Hódmező-Vásárhelyről jelentik, hogy a »Független szociálista párt« elhatározta, hogy feloszlik és a párt által fentartott »Földmívelő« című lapot beszünteti.

talmas alkotmány elkezdett bomlani. A bordái nagyon megkoptak, büszke árbo-czai félredőlték s vitorlát a szél megtépázta.

Némelyik tengerész szájából még megszólalt az ész szava: »Vigyázzatok magatokra!« De a többség így válaszolt: »Eh mit! Minket egyszerűen a hullámok visznek tova!«

Egyszer vihar tört ki, olyan félelmetes, a minő azelőtt még sohasem tombolt a tengeren. A forgószélnek chaoszá zavarták össze a vizet és a felhőket. Hatalmas vizoszlopok támadtak s rázúdultak rémületes, tajtékzó dühvel a Bibor-ra. A hajó minden pillanatban elveszhetett. Korhadt gerendái recsegték s egyszerre csak fölhangzott a hajón a rémes kiáltás: »A Bibor sülyed!« S a Bibor csakugyan sülyedt s a munkától elszakított és a hajózáshoz nem értő legénység nem tudta megmenteni.

Mikor a rémület első percei elmúltak, a tengerészek sziveit vak düh fogta el, mert szeretet és hűség volt bennük hajójuk iránt. Az ágyukhoz rohantak s a vihartól fölkorbácsolt, habzó hullámokra lőttek. Aztán mindenki fölkapta, ami épen a kezébe akadt, s elkezdte vele verni a tengert, a rettenetes tengert, mely a Bibor-t el akarta pusztítani. Nagyszerű volt a kétségbeesett embereknek és az elemeknek ez a harcza. De a hullámok erősebbek voltak mint a tengerészek. A víz elárasztotta és elhallgattatta az ágyukat. A tengerészek közül

néhányat fölkapott a forgószél, s az örvénybe dobtá őket. A legénység szemmel láthatólag összezsugorodott; de akik még megmaradtak, tovább küzdöttek, már félig vakon, s átázva az egyre növekvő árban, a víz habja alá már félig eltemetve, — tovább küzdöttek, a végsőkig. De végre őket is cserben hagyta az erejük s érezték, hogy közel van a haláluk. Egy pillanatra néma kétségbeesésük alatt révedező szemekkel néztek egymásra az emberek.

Azok a hangok azonban, amelyek a veszedelemre figyelmeztették őket, most újból hallatszottak, még pedig oly hangosan és oly hatalmasan, hogy még a hullámok zugását is túlharsogták: »Ó ti, elvakultak! Nem a vihar ellen kell az ágyúkat irányoznotok, nem a hullámokat kell vernetek, hanem ki kell javitnotok a hajókat! Menjete le a hajó fenekére! Ott van dolgotok!« E szavakra a félholtak összerendeztek. Mind lerohantak. Es most alaposan hozzáláttak a munkához.

Reggeltől estig dolgoztak arczuk verejtékében, s csak arra az egyre gondoltak, hogy jóvá tegyék azt, amit elvakulásukban a tétlenségükkel elkövettek. A Bibor pedig szépen emelkedett. A remény és a bátorság a tengerészek szívébe újra visszatért, s óráról-óra növekedett, míg végre a menydörgéshez és a hullámok morajához hasonló, de azért mégis anyagi kedve sű hang kijelentette nekik, hogy: »Még nem vésztetek el!«

Várkonyiék csődöt mondtak tehát. Örvendünk ez esemény fölött; mert hiszen a kudarcot vallott párt egyik legnagyobb ellensége volt a magyar népnek. *Várkonyi István* és a vezérlete alatt állott párt félrevezette, elbolondította a földmives népet; hamis tanokat hirdetett néki, hitegette, tudatosan a vesztlére dolgozott. Ilyen értelemben — sajnos — oltak »sikerei« is e pártnak. Emlékezzünk csak vissza a szabolcsi zendülésekre, jusson csak eszünkbe a csendőr-szurony és a *Manlicher* cső, amely nem egyszer irányult a magyar földmives melléne — a *Várkonyi* tanításai miatt.

Mit bánta ezt *Várkonyi*? Mit bánta ezt a »független szociálista párt«, meg a »Földmívelő«?

Bámulatos kitartással folytatták a kárhuzatos munkát s a kitartás mellett pénzzel is győzték. Győzték, amíg győzték, *Várkonyinak*, a vezérnek vagyona egy jelentékeny része ment rá az ügyre. Most üres a kassza és a nép se adja már filléreit *Várkonyi* alvezéreinek kitarítására. Hát tehet-e okosabbat a párt, mint hogy feloszlik? Egész működésében ez volt az egyetlen okos elhatározása a *Várkonyi István* független szociálista pártjának.

Orosz- és Németország barátsága.

A czár és a német császár legközelebb találkozni fognak Danzigban. A német császár a Dauzig közelében tartandó hadgyakorlatokra hívta meg kollégáját és rokonát. Újabb bizonyíték e kilátásban álló barátságos tény arra, hogy Németország és Oroszország között a komoly politikai összeütközés ki van zárva. *Bismarck* egy ízben úgy jellemezte a két birodalom közötti viszonyt, mint a mely toronymagasságban áll fölött minden megbontásra czélzó cselszövénynek. És ezzel híven jellemezte a helyzetet egy időre. Az utolsó harmincz év tapasztalata azt bizonyítja, hogy Németország és Oroszország egymás érdekeit soha nem bántatták s hogy a németellenesnek kürtölt orosz francia szövetség is érdemileg többet használt Németországnak, mint Franciaországnak. Ennek a nyilvánosnak ki nem mondott, de tényleg létező orosz-német egyetértésnek különben Európa köszönhet legtöbbit, amennyiben békéjét biztosította. De hát, természetesen, ez sem fog örökké tartani s előbb-utóbb összeütközésbe jut a német és szláv faji érdek.

Mikor kell az utcát kövezni?

Nagyvásárkor.

Legalább Nagyvárad városa így tartja helyesnek s a mint a tapasztalás igazolja, Nagyvárad városa bölcsen cselekvék.

A Fő-utcát, mióta emlékszem rá, mindig ujonnan kövezik s mindig egyforma ócska a kövezet, egyforma gödrökben döczen barátságosakat a vasút felől gyorsan befelé igyekvő kocsit. Ennek pedig igen veszedelmes következményei lehetnek; a kocsiban ülők egymás ölbe borulhatnak, a papának leeshetik a czikkere, az anyós a nyelvét haraphatja le stb.

Mindezt bölcs előrelátással megakadályozta Nagyvárad városa, mikor elrendelte, hogy a kövezési munkálatokat most, nagyvásárkor vegyék elő a Fő-utcán.

Kiküldött tudósítónk a következőket jegyezte fel a nagyváradai bölcsesség dicséretére:

A Fő-utca legforgalmasabb részén, a kórház és a vasuti állomás között csaknem az utvonalon egész hosszán a kocsit feleoldala lej

van szedve s munka alatt áll. A forgalom tehát csak az uttest felére szorítkozik s ha meggondoljuk, hogy a Fő-utca és a Sztaroveczky-utca egyesített forgalma ott bonyolódik le, akkor elképzelhetjük, hány ember és állat óhajt ott a szoroson keresztülvergődni.

Ez azonban még semmi.

Mikor éppen egy jámbor ökör csorda igyekszik át a szoroson, a kózkórház előtt megvillan a vízvezetési locsoló vizsugara s a sétálóknak gyönyörködhetnek a víz mögött támadó szivárványban s az előtte toporzékoló csordában. A csorda visszahőköl, erre megál a vasútról befelé igyekvő kocsisor is, a csordás káromkodik és szidja a lovakat, a kocsisok az ökrökről s gazdáikról mondanak csöndes vélekedést, a közönség derülten keres (de hiába) rendőrt, egyedül a munkások kalapácsolnak nyugodtan tovább s minden kalapácsolásuk dicséretet zeng a bölcs, az előrelátó hatóságának, mely a legforgalmasabb időben és helyen rendel el a kövezet felének felszedését.

Az igaz, hogy így legalább a kövezet felszedett része nem kopik s ezt be lehet állítani a zárszámadásba megtakarításnak. A kocsisok is legfeljebb czammoghatnak, a párok nem borulnak egymás ölbe, megmarad a papa czvikkeres és az anyós nyelve, sőt a bennülőknek alkalmuk nyílik egy-egy barátságos ökörral bizalmas tete-à-tete-re is.

S mindez a fényes eredmény kinek köszönhető?

Nagyvárad bölcs és körültekintő hatóságának, mely nagyvásárkor kövezeti a Fő-utczát.

Halál az esküvő alatt.

— Saját tudósítónktól. —

Nagyvárad, június 24.

Megrázó esetről vettünk hírt, mely a nagyváradai és biharmegyei társadalom egyik volt rokonszenves tagja, Heim Ferencz brassói honvéd ezredes halálával van összekötetésben.

Heim Ferencz évekkal ezelőtt Nagyváradon szolgált mint katonatiszt, a 101-ik gyalogezrednél. Később átlépett a honvédséghez, hol legutóbb már mint ezredes és ezredparancsnok működött. Nemrég jegyet váltott Zathureczky Corinával, kivel a napokban kellett volna házasságra lépnie. Nagyban készültek s az esküvő napján a lányos háznál valóságos ünnepélytel készültek fogadni az új párt.

Éppen az esküvő előtt vették a hírt, hogy Heim Ferencz hirtelen rosszul lett. Állítólag — szivbajos lévén, — morfiumot használt és mert szivbaja csillapodni nem akart, nagyobb adagot vett be a méregből. A hír nagy rémületet idézett s a beteg lakására hajtattott az egész násznép s mert látták, hogy a beteg állapota egyre rosszabbodik, ide hozták az anyakönyvvezetőt és a lelkészt is.

A polgári egybekelés már meg is történt. A menyasszony már aláírta a házassági anyakönyvet. Heim Ferencz vette kezébe a pennát, de e pillanatban összeesett és szörnyet halt.

A megrázó eset óriási részvétet keltett. A menyasszony letépte fátyolát, a halott völgygyégre terítette s zokogva borult rá. Csak erővel lehetett elvinni a holttestemől az orvosok parancsára, kik a gyenge szervezetű nőt a legrosszabbaktól féltették.

Heim Ferenczet a napokban temették el óriási részvét mellett. Mint mondják, a menyasszonyt e megrázó eset pár nap alatt galamb fehérre őszítette. Nem maradt senkinek sem

könny nélkül a szeme a temetés alkalmával.

Az eset líra városunkban is, hol Heim egy időben igen népszerű, kedvelt alak volt, általános részvétet keltett.

Elragadt automobil.

Le gorombítottak bennünket.

Kimondották nyíltan, hogy közönséges szavazó gép vagyunk és gép voltunk dacára, még csak tiszaméret sem kötnek az orrunkra, hogy erről láthatnók, mennyi idő óta huz, eme keleties jellegű organumunknál fogva Ungon-bergen keresztül maga után a mindenkori kormány.

Pedig régóta huz, mi is régóta toljuk a szeke-
rét, és viteldijról — tudni sem akarnak.

Hanem most! vajudnak a hegyek.

A rendes gép és a szavazó gép között ugyanis fordított viszony van. A rendes gép akkor ragad el, ha nagyon kenik, a szavazó gép pedig attól bokrosodik meg, ha alkalmas időben elmarad az — olajozás.

Nálunk most elmaradt, de a bosszu az nem fog elmaradni:

»Avagy Nagyváradnak örökre az a gyáva disztelen szerep lesz osztályrésze, hogy a kormánynak buta szavazó gépe legyen, s csókolja azt a kezét, a mely állandóan üti és kizsebeli, s tartsa földöntuli üdvnek, mint a hívő muzulmán, ha a nagy kalifa keresztül lovagol a testén?«

Nem tisztelt kalifa. A mi testünk nem flaszter, sőt a flaszterünkben is több az anya föld, mint a műtermék, tessék hát máshol lovagolni.

Bár ha jól vesszük a dolgot:

»Mégérdemli Nagyvárad azt a sorsot, mert »pasák ott vannak, a hol törökök vannak«, a mi polgárságunk pedig törökebb a töröknél, *eunuchabb* az *eunuchnál*, — akaratnélküli, vérszegény és gyáva, viasz a mindenkori kormány kezében, a mely alakítja, gyurja és tapossa, úgy a hogy neki tetszik.«

Kérjük tisztelt debreczeni előfizetőinket, hogy ezt a czitációt csak behunyt szemmel olvassák, mert ha komolyan veszik, mi le tagadjuk, hogy soha se czitáltunk ilyesmit. Talán sok is az eunuch. Kevesebbel többet mondott volna a czikkíró.

De mindegy most már, ha eddig ilyenek voltunk is. Erre Nagyváradon nem sokat adunk a *volt*-ra, azért jegyezze meg akit illet hogy mi nem tűrünk tovább.

»Es ha a miniszter nem fog elégtételt adni, úgy felébred végre Nagyvárad polgársága hullóalmából és meg fogja mutatni, hogy nem szavazó automaták gyűjteménye, hanem nagykoru szabad polgárok egyeteme és meglesszük azt a csodát, hogy mi, a kisemberek, kikuktatjuk ebben az ősi mamelukfészekben a kormányjelöltjét, s utánna hajítjuk birhedt jogát, törvényét és igazságát.«

Hah! Rabok voltunk mostanáig stb.

Esküszünk! . . .

Rabok tovább nem leszünk.

Es most kérdik avatatlan olvasóink, hogy honnan czitáljuk mi ezeket a menydörgős menyköket és mi okból röppenek ki ezek?

Talán újabb ex-lexről van szó? Nem. Ez a multkor sem igazított fel minket. Talán az önnálló vámterület búsít? Nem! Talán a villamos vasut agyoncsapása bánt? Nem.

Mit törődünk a hazával

A hazának száz bajával

Majd elmúlnak a bajok . . .

Mi — trafikot akarunk.

A czitációk azon nyílt levélből vannak véve, melyet a kiskereskedők nevében irt ügyvédjük Tisza Kálmánhoz ama lesújtó alkalomból, hogy

nem a váradi kiskereskedők kapták meg a nagy trafikot, hanem Lindenbaum és Singer.

E miatt fenyegetőznek a 300-ak, hogy Tiszát ki fogják buktatni. Összegyűlnek a választáskor és ellene szavaznak.

De azért nem kell megijedni. Mig e harci sorakozót látom, eszembe jut Gedeon története.

En elhiszem, hogy a czikkíró ur hiszi, hogy az akció beválik, de gondoljon csak rég mult időkre. Ki bontá Gedeon a zászlót és 32,000-en gyűltek köré. Amint pedig közeledett a csata, mondá Gedeon, aki fél és retteg, térjen övéihez, és eltávoztak 20,000-en. Midőn pedig egy vízhez értek, mindazokat elbocsájtá Gedeon, kik mohón szüresölték a vizet és maradtak 300-an.

A mi csapatunk ott kezd, ahol Gedeon végezte, 300-an vannak, ha történelmi alapon ugyan ilyen lesz a megugrás a csata előtt, ugyan hányan maradnak Gedeon körül.

Bizony csak egygyen. Ó maga. Es mit tehet ő?

Röstelli majd, hogy egyedül hagyták és tartózkodni fog a szavazástól.

Bánffy is így járt, mikor kérdezte Jeszenszkyt, hogy ki fog vele kilépni a pártból? Jeszenszky mindenkit kihuzott a Bánffy listájából, még magát is.

De ez a baj a kisebb baj lesz. Nagyobb baj volna, ha a miniszter elégtételt adna, mert a 3-ik czitáció szerint, a hol a fenyegetés e feltételtől függ, ha megkapjuk az elégtételt, akkor nem ébredünk fel hullóalmunkból, maradunk szavazó automaták, elrejtjük nagykorúságunkat, nem buktatjuk ki a kormány jelöltjét és nem dobálunk utána semmit.

Igazán szerencse, hogy nem fognak kapni elégtételt.

Hogy szüljenek a hegyek s gázoljon az elragadt automobil.

Kóby.

UJDONSAGOK

TAJÉKOZTATO.

Régészeti és történelmi muzeum. (Schlauch-park) nyitva minden vásár- és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 3—5-ig 10 krért. Kedden és csütörtökön d. u. 3—5 óráig 20 krért. Más időben 50 kr.

Jun. 27. A szépzésművelési és közlekedési bizottság ülése a városházán d. u. 3 órakor.

Jun. 27. Iskolaszéki ülés d. u. 4 órakor.

Julius 2. A Biharmegyei tanítóegylet gyűlése.

* **Ülések a városházán.** Ez a hét ismét az ülések hete. Alig van nap, amelyre legalább egy ülés nincsen kitűzve. Ma, június hó 25-én délután 3 órakor a katonai fürdőhely kijelölése tárgyában lesz értekezlet. — Szerdán, június 26-án délelőtt árlejtés lesz a sertésvásártér feltöltése és berendezésére. — Csütörtökön, június 27-én délelőtt 10 órakor a Csesztivó felügyelő bizottsága tart ülést az intézet bérházának átalakítása tárgyában, délután 3 órakor pedig a szépzésművelési és közlekedési szakbizottság tart ülést. Ezen a következő ügyek kerülnek elintézésre: a kereskedelmi Csarnok környékének rendezése; Engel Ignác kövező számlájának felülvizsgálata; Weinberger Jakab építkezési ügye és végül a csatornázás alá nem kerülő utcák kiburkolásának kérdése.

* **Gyorsírók gyűlése.** A »Nagyváradai Gábelsberger-Markovits Gyorsíró-egyesület« f hó 26-án, azaz szerdán d. u. 6 órakor a főreáliskola vegytani előadó termében záró közgyűlést tart, melyre úgy a választmányi tagokat, mint az egyesület többi tagjait tisztelettel meghívom. Nagyváradon, 1901. június hó 24-én. Dr. Szombathy István, elnök.

† **Dr. Ritoók Géza.** Sulyos csapás érte a Nagyváradon köztisztviselőben álló Ritoók-családot: egyik szép reményekre jogosító, fiatal tagja, dr. Ritoók Géza ügyvéd Tátrafüreden hosszas szenvedés után elhunyt. Követte bátyját, a nagytehetségű Ernőt, kit egy évtizeddel ezelőtti szintén tüdőbaj ragadott ki övéi köréből.

Dr. Ritoók Gézát boldog családi élet kezdetén érte a halál: pár éve nősült meg, a mikor a boldog párnak gratulálók seregében már sejtették néhányan, hogy az a boldogság nem lesz tartós. Tényleg Ritoók Géza az ősszel betegeskedni kezdett s rövid idő alatt állapota annyira rosszabbodott, hogy virágzó ügyvédi irodáját sem vezethette személyesen. Családja, főleg neje: *Urbán* Adolf táblabíró leánya, Ella valamint az ápolására oda kért apácák önfeláldozó ápolása csak meghosszabbíthatták napjait, de a haláltól meg nem válhatták. Utolsó kísérletül Tátrafüredre vitték, ott érte tegnap a halál.

A mélyen sujtott család iránt városszerte nagy a részvét; a kik pedig személyesen ismerték dr. Ritoók Gézát, őszinte fájdalommal vettek tudomást a kedves, megnyerő modoru, tehetséges fiatal ügyvéd elhunytáról.

* **Sikeres vizsgálatok.** Kovács Dezső nagyváradai származású tehetséges fiatal ügyvédjelölt Budapesten kitüntetéssel tette le a harmadik jogtudományi szigorlatot; csütörtökön avatják doktorrá. — *Fanta* Rezső Adolf, nagyváradai szorgalmas ügyvédjelölt Kolozsvárott szép sikerrel tette le a II. jogtudományi szigorlatot.

* **Nugent Laval százados balesete.** Sulyos baleset érte a Nagyváradon állomásozó 4-ik honvédgyalogezred egyik rokonszenves, daliai természetű századosát *Nugent* Laval bárót. Nejeivel, Szepesi honvédfőhadnagygyal és feleségével a Karger vendéglőben volt s mikor este nyolcz órakor onnét hazakocsiztak, még nem is menve nagyon messze a vendéglőtől, a gyepő elszakadt s Nugent százados, — ki maga hajtott, — elvesztette az egyensúlyt s fejével a lovak közé esett. A két ló keresztül gázolt a kapitányon s egy bordája összezúzódott. E borzalmas látványra *Szepesi* főhadnagy leugrott a kocsiról és megfékezte a lovakat, s a kocsin ülő megrémült urnőeknek már semmi baja sem történhetett. A sérültet lakására szállították és azonnal gondos orvosi gyógykezelés alá vették. Sérülései igen sulyosak, de remélik a kezelő orvosok, hogy a százados erős szervezete ellentáll minden komolyabb veszélynek s hamar ki fogja heverni a sulyos balesetet. A város társadalmában nagy részvétet keltett a baleset híre s igen sokan kérdezősködtek a beteg százados állapotáról.

* **Lökötő cigányok.** Danese László kolozsvári-utcai kocsmájába tegnap este két cigány *hat* lovat kötött be, azután eltávoztak, s nem is jöttek többé vissza a lovakért. Bevitték a rendőrséghez, később kézre kerültek a cigányok is. Kistült, hogy lopták a lovakat. A tolvajokat azonnal lezárták.

* **Ósrégi lelet.** *Mattyásovsky* Jakab nyugdíjazott főgeológus, a ki Pécsen lakik, arról értesült, hogy Siklóson Piacsek és Suschnik kőbányájában a mázfényt fedő sárgaföld-takaróban óriási állatcsontokat találtak. *Mattyásovsky* a megejtett vizsgálat után konstatálta, hogy a csontok egy középszerű mammutnak a részei. A leletről értesítette a földtani intézetet, a mely dr. *Papp* Károly geológust kiküldte, hogy a csontokat az intézet muzeuma számára megszerezze és hogy az elföldelt részek kiásatásához az előkészületeket megtegye.

* **A nagytőzsde bérbeadását felfüggesztették.** Mint fővárosi tudósítónk telefonozza, a pénzügyminiszter azon határozatát, mely szerint a nagytőzsdét a „Singer és Lindenbaum” cégnek adja ki, — felfüggesztette. E hír nem jutott még a város közönségének tudomására, de bizonyára megnyugvást fog kelteni, hogy a miniszter belátta intézkedésének helytelenségét. A pályázatokat új tárgyalás alá fogják venni, vagy pedig egészen új pályázatot hirdetnek. A határozat felfüggesztéséről a „Singer és Lindenbaum” céget is sürgősen, telefon útján értesítette a pénzügyminiszterium.

* **A custozzai csata emléke.** Szépen ünnepelte meg a dicsőséges győzelemmel végződött custozzai csata emlékét tegnap a 39. gyalogezred Nagyváradon állomásozó százada és az I. huszárezred itt levő pótkerete. Mindkét ezred ugyanis részt vett a győzelmes ütközetben s kivette részét a dicsőségből. A legénység és a tisztikar szent misét hallgatott, délben pedig lakoma volt. A legénység szintén kivételes ékeztést kapott. Délután az ünneplő csapatoknak pihenője lesz.

* **Fiatalsági művelődési bizottság.** Főreáliskolánk egykori két jeles növendéke, *Schlosser* Sándor és *Szombathy* László, a budapesti műegyetem IV. éves hallgatói, az ezen műegyetemen kiállott szigorlatok alapján művelődési oklevelet nyertek.

* **Az állami tisztviselők fizetésrendezése.** Az állami tisztviselők körében, kikről valójában el lehet mondani, hogy az államnak legmostohább gyermekei, méltányos mozgalom indult meg a fizetésrendezés és javítás, valamint a szolgálati viszonyok rendezése ügyében. A mozgalom ugyan nem új, de nagyobb arányokat most kezd ölteni. — Mindenhol gyűléseket tartanak, melyek határozataikban erőlyesen követelik az üdvös reformokat. Ezen országos mozgalomhoz csatlakoznak most a nagyváradai kir. törvényszék, kir. ügyészség és járásbíróóságok tisztviselői, nevezetesen bírái, a segéd- és kezelőszemélyzet, kik ezen czélból f. hó 26-án a kir. törvényszék tanácsstermében gyűlést fognak tartani *Nagy* József kir. törvényszéki bíró elnöklésével, mikor is a csatlakozás módjait meg fogják állapítani.

* **Meglopták mig aludt.** Fonai Péter tatarosi napszámos az éjszaka az Ercsei-féle házban aludt. E közben zsebéből munkakönyvét és tizenhat forintnyi készpénzt ellopták. Fon Dávidra gyanakszik, — kit azóta már el is fogtak, — mert ezt látta ott ólálkodni.

* **Biharmegyei tanítók gazdasági tanfolyama.** Az adai földműves iskolánál rendezett gazdasági tanfolyamra június hó 15-től augusztus hó 10-ig terjedő időre a következő tanítók vétettek fel: 1. Asztalos Ferencz berekböszörményi, — 2. Tompa József felső-ternyői, — 3. Hegedűs Lajos belényes-sonkolyosi, — 4. Papp Imre komádi i, — 5. Méhes János fekete-győrösi, — 6. Raffay Dezső szalárdi, — 7. Réti Miklós közepesi, — 8. Szabó Benjámin hajdubagosi, — 9. Horváth János csokalyi tanítók. A résztvevő tanítók 100—100 korona segélyben részesülnek.

* **A népkönyvtár látogatóihoz.** Mintán a könyvtár-szabályzat értelmében június hó végével befejezést nyer a szeptember 1-én megkezdett 1900/1901. könyvtári év. az olvasás végett kivett könyvek beszedendők annyival is inkább, mert a könyvtári jelentés és statisztika a Népkönyvtár bizottságának már a napokban megtartandó ülésén beterjesztendő lévén, a könyvtár állapotának hü képe csak ugy adható. Felkérem azért mindazokat, kik a kivett könyveket a mai napig sem szolgáltatták

be, hogy akár a könyvtár helyiségben, akár lakásomon a könyvek beadása végett jelentkezzenek, — mert csak így tarthatnak igényt a könyvtárnak a jövőben leendő folytatólagos és ingyenes használatára. Nagyvárad, 1901. június hó 24-én. *Mártonffy* Zoltán könyvtáros.

* **Összetört városi fogat.** Több ízben kaptunk már névtelen leveleket, amelyekben azt kifogásolták, hogy az óriási pénzen fentartott városi fogatokat magasabb rangu városi tisztviselők és ezek családjai használják magán céljaikra. A névtelen levelekre nem adtuk semmit, mert értesítéseink szerint a kocsik felett rendelkező gazdasági tanácsos csak igen kivételes esetekben engedi át magán célra a városi fogatokat. Valószínűleg ilyen kivételes eset okozott vasárnap reggel pár száz forint kárt a vár snak. Az egyik városi tanácsnok vasárnap reggel családjával kiakart menni a fürdőbe s a szőlőben levő lakására rendelte a város egyik fogatát, hajduval együtt. Korán reggel ki is indult a fogat, de a br. Gerliczy ház előtt a lovak valamitől megbokrosodtak s eltörték a kocsirudját. A bakról a hajdu leest s a lábát és kezét megütötte. A kocsis részben összetört; de a legnagyobb kár a drága lovakban esett. Az egyik lónak iszonyuan behasadt a körömháza s ha sikerül is meggyógyítani, csak hónapok mulva lesz használható. A másik lóról a térdnél egész a csontig leszakadt a hus. A sulyosan sérült szegény állatot a városmajorba vezették s azonnal gyógykezelés alá vették.

* **Kossuth Lajos szobra Nagyszalontán.** A június 30-iki szalontai szoborleplezés iránt Nagyváradon általános az érdeklődés s így bizonyosra vehető, hogy az ünnepélyen városunkból számosan rándulnak le a vasárnap reggel induló külön vonattal. — Nagyváradon is évtizedek óta gyűl a pénz a Szacsyay-szoborra, de Tamás vagyok benne, mikor lesz abból szobor.

* **Elvi határozat borhamisítási ügyben.** A belügyminiszter legutóbb kiadott rendeletében kimondotta, hogy az a borkereskedő, kinek pincéjében mesterségesnek nyilvánított bora van raktáron, az elkövetett kihágásban vétkes akkor is, ha az zálogként van nála. Továbbá a kinél mesterséges bort találnak, az összes borok megvizsgálási költségeit tartozik viselni.

* **Halálozás.** Részvétellel vettük a következő gyászjelentést:

Nagy Bölöny József és neje Nedeczky Ferenczke mélyen megszorodott szívvel tudatják *Csorba* Pálnak, gazdaságuk hűséges vezetőjének véletlen okozta hirtelen halálát. A meghalognak hült tetemei folyó hó 26-án délután fél 3 órakor fognak a Szilas-Pusztai lakásáról az Ugrán levő családi sírkertbe az ev. ref. egyház szertartása szerint örök nyugalomra helyeztetni. Melyre az elhunyt rokonai, tisztelői és ismerősei ezennel meghívotnak. Kelt Szilas-Pusztán, 1901. június hó 24-én. Béke poraira!

* **Eltűnt miniszteri titkár.** A pénzügyminiszterium egy segédtitkára néhány nap óta elhagyta Budapestet. Megtette ezt azelőtt is, talán minden esztendő nyarán és azon nem is akadt fel senki. De ugyancsak más körülmények között hagyta el a titkár ur az idén Budapestet. Senki sem tudja, hogy hova utazott, meddig marad el és egyáltalán vissza jön-e? Még az ügyvédje dr. Várady Gábor országos képviselő sem tudja. Pedig sokan érdeklődnek a sorsa iránt. Barátai, kollegái, ismerősei, egy elegáns, sugártermetű szőke bárónő, mind aggodnak az eltűntért, de leginkább siratják a — hitelezői. És ezek sokan, igen sokan vannak. A fiatal segédtitkár dús gazdag család gyermeke. Egyszerűen öltözködött, soha

gummiradleren nem járt és mégis mesés összegű adósságot halmazott össze. Az apja csak egyre fizetgette ki a fia váltóit. Ám nem tudta oly gyorsan beváltani az elfogadványokat, mint a milyen lavinaszerűleg szaporodtak azok. Es a segédtitkár irtózatosságot kamatokat is fizetett. Egy alkalommal felcizált a hivatalába egy ismert pénzügynököt. Igen röviden tárgyalt vele:

— Most egy óra négy perczet mutat az óra. Itt van egy kétezer forintos váltó. Lejárt nincs rajta. Töltse ki, a hogy akarja. De ha két óra és öt perczkor nem kapok ezer forintot, ne kerüljön többé a szemem elé.

Szóval a váltók már mesés összegre szaporodtak föl. A papa megunt a fizetést. Beadta a segédtitkár urat egy szanatóriumba. Két hetet töltött csak ott s megfigyelés eredményeképp bizonyítványt adtak az orvosok arról, hogy a segédtitkár veszedelmes idegbeteg. A nagy beteg segédtitkár erre szabadságot kért a minisztertől. Beteg, hát meg is kapta a két havi szabadságot. Amde hogy sok restanciát ne hagyjon vissza, hazavitte a lakására az aktáit és nagy beteg otthon dolgozta föl az ügyeket. A napokban aztán elutazott. Hogy hova tűnt el, azt nem tudja senki. Mert az az egynehány ember, a ki tudja nem mondja meg, hogy hol »ápolják« a segédtitkár urat. Az Erzsébet-téri kioszkban, az uzsorás börtén azt beszél, hogy a titkár nem beteg.

* **Letartóztatott zsebtolvajnok.** Tegnap reggel a nagypiaczterén Plesz Aroné zsebéből az erszényt egy alig 14 éves, *Mittelreiner* Terka nevű leány klopota. A vásári közönség azonnal elfogta a tolvaj nőt. Nénje Anna közbelépett, hogy ne bántás Terkát, mert ez az ő cselédje. Mindketten a rendőrségre kerültek, hol kiderült, hogy *nővérek* és *utazó zsebtolvajnok*. Délben beállított Deutsch Zsuzsi, a ki *Lindenfeld* Zsigmond ügyvéd kíséretében igazolni jött a *Mittelreiner* nővéreket, mint nagykarolyi tisztességes urinöket, kiket ismer itt kiderült aztán, hogy ő is zsebmetsző s nyomban le is tartóztaták.

* **Vörösmarty-szobor.** A Vörösmarty-szobor országos nagybizottsága vasárnap délelőtt ülést tartott, megalakulása óta az első, amelyen a szobor költségeinek kiteremtésével megbízott intéző bizottság beszámolt működése eredményéről. Az elnöki széken Rákosi Jenő ült; ott voltak még Tisza Kálmán, Halmos János polgármester, Vészi József, mint az intézőbizottság egyik társelnöke, Beöthy Zsolt, Thaly Kálmán, Münnich Aurél, lovag Falk Zsigmond, Hammersberg Jenő koronaügyész, Katona Béla koronaügyész-helyettes, Békefi Remig, Jánossy Gusztáv, Pintér-Kálmán, Szalay Imre s a főváros társadalmi életének még sok kitűnősége. Az elnöki asztalnál ültek még az országos, nagybizottság jegyzői: Sajó Aladár, Erős Gyula, Hollóssy Géza, Márkus Miksa és Szatmári Mór. Az elnök lelkes eljenzés mellett jelentette, hogy június 21-ikéig 197,909 korona gyűlt össze a szobor céljaira. *Czklay* Lajos és *Rothauer* Miksa számvizsgálók jelentése is rámutatott erre a ritka eredményre, melyet a Budapesti kath. kör kezdeményezése után kizárólag újságírók vezettek s juttattak messzemenő reményeket is tulszárnyaló fényes eredményre.

Miután az intéző bizottság jelentését is tudomásul vették, az elnökség a következő javaslatokat ajánlotta elfogadásra a nagybizottságnak:

1. A nagybizottság tudomásul vesz az intéző bizottság munkálkodását, számadását, helyben hagyja eddigi eljárását, neki a felmentvényt megadja. (Tisza Kálmán itt közbeszólt: **Köszönettel és elismeréssel!**)
2. Elhatározza egy bizottság kiküldését, mely a szobor létesítéséről gondoskodik.

3. A szobor létesítésére nézve a bizottságnak szabad keze legyen s a célzt kereshesse szükség szerint, akár korlátlan pályázat útján, akár kijelölt művészek versenyével, akár esetleg megbizással, vagy amely mód a körülményekhez képest ajánlatosnak mutatkozik.

4. A szoborlétesítésének előzetes költségeire a begyűlt összeg 20%-a fordíttassék, többi része pedig a szobor elkészítésére.

5. A nagybizottság határozza el, hogy nevében az intéző bizottság tegyen lépéseket, hogy a szobor számára a *Gizella*-teret nyerve meg.

6. Válassza meg szoborbizottsággá a most leköszönt intéző-bizottságot, azzal a felhatalmazással, hogy amennyiben szüksége mutatkoznék, ez a bizottság magát új elemekkel kiegészíthesse.

7. Az új szoborbizottság utasítatik, hogy az intéző bizottság összes irománait, számadásait átvegye és az általa eddig kezelt ügyeket intézze.

8. Köszönet nyilvánítása a Hitelbanknak.

A 4. pontnál felszólt Thaly Kálmán, Beöthy Zsolt, Alexander Bernát és Szalay Imre, akik részben sokalták a 20%-ot, de az elnök megjegyzése után a nagybizottság minden egyes pontot helyeslőleg tudomásul vett.

Elnök végül köszönetet mondott a nagybizottságnak, mire az ülés az elnök elteretése közben véget ért.

* **Tízéves találkozó.** Ma d. e. háromnegyed kilenczkor a prém. rendű kath. főgimnáziumban lesz tízéves találkozás azoknak a fiatal embereknek, kik 1891-ben tettek érettségit a főgimnáziumban. A volt iskolatársak misét hallgatnak, a melyt *Kotunovits* Sándor igazgató mond azok segédletével, a kik tíz év előtti volt tanítványai közül papi pályára léptek. A találkozó programjának többi pontját már közöltük.

* **Ellopott százás.** A lóvásártéren *Fon* Dávid püspökladányi notórius tolvaj, aki Nagyvárad területéről mindenkorra ki van tiltva, váltás közben egy paraszt ember kezéből 200 koronát, (egy darab százast) kiragadott és elfutott. A károsult kiabálni kezdett, mire a menekült elfogták, de a pénz már akkor nem volt nála. Bevitték a rendőrséghez és lezárták.

* **Az első szentévi körmenet Bécsben.** Az osztrák főváros vasárnap páratlan egyházi ünnepe tanuja volt. Gruscha bibornok-hercege-érsek vezetésével tartották meg az első szentévi körmenetet, a melyen részt vett az egész klérus, az összes katolikus férfi és női egyesületek, valamint a lakosság is nagy számmal. A menet a Szent István-templomból indult ki, a belváros főbb utcáin vonult át és három templomban állapodott meg, a melyekből a szokásos imádságokkal tért vissza a Szent István templomba. Ez a menet teljes két óra hosszat tartott. Eleje már visszatért a Szent István templomba, a mikor még mindig jókora sereg vonult ki a templomból, Huszonötezer embernél többen vettek részt a menetben. Ez volt a legnagyobb, a legpompásabb körmenet, a melyet Bécs valaha látott.

* **Meggyilkolt könyöradomány gyűjtő.** Szörnyű bünténynek jött a nyomára a csendőrség Tarócson, melyet egy odaváló házaspár még a múlt hét elején követett el, de csak most jött napfényre. A múlt hét elején ugyanis megjelent az előjáróságnál egy Truszkó Antal nevű szuhai lakos, akinek a belügyminiszter által a község leégett temploma javára az egész országra érvényes könyöradomány gyűjtési engedélye volt. Truszkó amint Tarócra ért, jelentkezett az előjáróságnál és megkezdte a gyűjtést. Estefelé Havala József házához tért be. Ettől kezdve nem látta Truszkót senki, csak tegnap hajnalban fedezték fel a már felosztásban levő holttestet kegyetlenül eltorzítva. A megadított nyomozás az alábbi

részleteket derítette ki: E hó 17-én este Havala József és felesége, akiknél az áldozat szintén megjelent gyűjtés végett, Truszkót ott tartották maguknál vacsorára és éjjeli szállásra. Beszélgetés közben szó esett arról is, hogy Truszkó már eddig mennyi pénzt gyűjtött össze. Havalák azt hitték, hogy ez a pénz mind Tuszkónál van, azért éjnek idején megölték Truszkót és holttestét az istállóban rejtették el. A megölt Truszkónál 200 forintot véltek találni, de csak 10 forintot találtak, mert a többi elküldte haza. Négy napig fekdült Truszkó holtteste az istállóban, de már ekkor oly nagy szagot árasztott, hogy a gyilkos házaspár kénytelen volt péntek éjjel kivinni a hullát a házból s bedobták egy vájogvető gödörbe, ahol másnap reggel a munkások rátaláltak. A csendőrség, miután megállapította, hogy a meggyilkolt Havaláknál fordult meg utoljára, vallatóra fogta őket és Havalanak 8 éves kis fia be is vallotta, hogy ott volt a bácsi. Ekkor Havalák a gyilkosság részleteit is elmondták. A gyilkos házaspárt a csendőrség letartóztatta és értesítették a Truszkó hozzátartozóit is a borzalmas esetről.

* **Iparos tanonc-munka kiállítás.** Az ipartestület előjárósága, az ez évben megtartandó tanonc-munka kiállítás napjait június hó 29. és 30-ra tűzvé ki, az iparoktatási bizottság, úgy az ipariskola igazgatóságával együttesen megállapított; miszerint a rajzkiállítási tárgyak a nagypiaczteri polgári iskola I-ső emeleti 19. számú tantermében lesznek elhelyezve illetve kiállítva, megtekinthetők június hó 23-án és 29-30 napján. A tanonc ipari munkák a széna-utcai reáliskola tornatermében lesznek kiállítva. A kiállítandó tárgyak 26. és 27-én már beszállítandók, reggel 8-tól 12-ig, délután 2 órától 6-ig, megtekinthetők június 29-30-án. A bírálókat június hó 29-én tartatnak meg a jutalmak pedig 30-án osztatnak ki. Nagyvárad, 1901. június hó 22-én. *Bertsey* György, ipartestületi elnök.

x **Magyarországi szállodás, vendéglős és kávéház urakhoz!** A budapesti pinczerek szakegylete másfél évi nehéz munka után végre maguk intézhetik a maguk ügyét. Mint első lépést e téren, következő felhívást adták ki: Korunk leghumánusabb intézményét, az *ingyenes munkaközvetítést* léptette életbe egyesületünk: főnök és alkalmazott nem fizet semmit az elhelyezésért. Ma, midőn a szállodai, vendéglői és kávéházi ipar fejlődése megköveteli azt, hogy igazán szakképzett, intelligens pinczerek és egyéb segéd munkások alkalmaztassanak, Szakegyletünk céltudatosan és díjtalanul törekszik a t. Főnök urakat ez irányban kielégíteni. *Díjtalan munkaközvetítési* irodánk az összes férfi és női személyzetet helyezi el, helyben és vidékre s tekintettel a nyári fürdőidényre, a legmesszebb menő előkészültséggel várjuk a t. Főnök urak megbizását. Szives pártfogását s b. megrendelését kérve, maradtunk teljes tisztelettel a budapesti pinczerek szak- és munkaközvetítő egyesülete. VII. ker. Dohány-u. 40. szám. Sürgőnyezim: Pinczér Szakegylet, Budapest.

EGYESÜLETEK.

Vadászok gyűlése.

Meghívó. A nagyvárad vadásztársaság összes tagjait van szerencsém a f. évi június 28-án (pénteken) délután 5 órakor lakásomon (Széchenyi-tér 240. sz. az emeleten) tartandó évi rendes közgyűlésre tisztelettel meghívni.

A közgyűlés tárgyai lesznek:

- a) a múlt évi számadások átvizsgálásáról teendő választmányi jelentés;
- b) a választmány által megállapított jövő évi költségvetés és tagsági díj bejelentése;
- c) határozathozatal a társaságnak, az 1902. év július 31-étől számított újabb 6 évre való megalakulása, esetleg felosztása tárgyában;

d) esetleges indítványok, melyek a közgyűlést megelőzőleg 3 nappal az elnöknek jelentendők be.

Nagyvárad, 1901. június 24.

Rádl Odön,
elnök.

A nőgyűlés közgyűlése. A »Biharmegyei és nagyváradai nőgyűlés« 1901. évi június hó 30-án d. u. 4 órakor a Fekete Sas szálloda nagytermében közgyűlést tart, melynek tárgyai: 1. Évi jelentés. 2. Alelnök választása. 3. A választmány választás utján való kiegészítése. 4. A választmány által időközileg felvett tagok felvételeinek jóváhagyása. 5. Az 1900. évi pénztári számadás felülvizsgálata és a pénztárnoknak a felmentvény megadása. 6. Folyó ügyek.

IRODALOM.

A Magyar Könyvtárnak most jelent meg júniusi sorozata, mely újabb érdekes füzetekkel gyarapítja ezt a Radó Antal szerkesztette kiváló gyűjteményes-vállalatot. A 226. szám közli Tóth Ede Falu rosszát, irodalmunknak még ma is legkiválóbb népszínművét, gondos szövegkiadásban. E füzetet nemsokára nyomon fogja követni Tóth Ede többi jeles darabja is. Színmű a 219. szám is: Gerhardt Hauptmann híres szociálista darabja, A takácsok, a nagy német drámaíró leghatalmasabb alkotása. — Nagy érdeklődésre tarthat számot a vállalat szerkesztőjének, Radó Antalnak Dante című jelentős irodalom- és kulturtörténeti tanulmánya is, mely az olaszok legelső nemzeti költőjének életéről és munkásságáról ad teljes és hű képet. — A 227. füzet Kézai Simon Krónikája Császár Mihály magyaros hű fordításában, magvas bevezetésével és jegyzeteivel. Dicséret illeti Magyar Könyvtárt, hogy ósalkotmányunk ez egyik legrégebbi belföldi forrását, a mely egyúttal ősi forrása a hun-magyar mondakörnek is, hozzáférhetővé tette.

Van ezenkívül a sorozatban két külföldi elbeszélő. A 222. szám folytatja Conan Doyle szenzációs detektív-történeteit, dr. Holmes kalandjait. Lándor Tivadar fordításában, a 225. számban pedig Marquis Géza mutatja be kiváló magyar fordításban Pierre Loti néhány legszébb exotikus elbeszélését, Tűnő képek címmel. — A Magyar Könyvtár összes számai megrendelhetők a kiadónál, Lampel Róbert (Wodianer F. és Fiai) cs. és kir. udvari könyvkereskedésében, Budapest, VI. Andrásy-ut 21. szám alatt, részletfizetésre is. Teljes jegyzékkel ingyen szolgál minden könyvkereskedés.

TANUGY.

Iskolaszéki ülés. A községi iskolaszékek tagjait tisztelettel kérem, hogy f. hó 27-én d. u. 4 órakor a városháza tanácstermében tartandó rendes havi gyűlésen teljes számban megjelenni sziveskedjenek. Nagyvárad, 1901. június 24-én. Hegyesi Márton, iskolaszéki elnök.

IPARÜGY.

Felhívás

Biharmegye érdemes néplaitói és körjegyzőikhez.

A nagyváradai ipartestület nagy számu tagjai tanonczokat óhajtanának kitanítás végett fel fogadni, azonban az utolsó időben a községek-ből nagyon kevesen jelentkeznek olyanok, kik fiaikat valamely iparásra tanonczul adnák. Ennek okát abban vélem feltalálni, hogy a szülők nem bírnak arról tudomással, hogy mily mesterek azok, a kik tanonczot alkalmazni hajlandók.

Ezen kívánok segíteni az által, hogy a jövőben minden ilyen tanonczot kereső mester

nevét és foglalkozását nyilvántartom, teszem ezt azért, hogy a kitanításra kínálkozó szülőknek teljes utbaigazítással szolgálhassak. Ez azonban a célhoz csak úgy fog vezetni, ha a tanító és körjegyző urak a népet utbaigazítják és megmagyarázzák a szülőknek, hogy hol kell jelentkezni.

Ezzel szolgálatot tesznek ugy az iparosoknak mint a szülőknek, sőt arra is sziveskedjenek a felvilágosítást megadni, hogy tanonczul csak 12 éven felüli fiuk vétetnek fel, a következő feltételek mellett: ha a szülő gondoskodik a ruházatról és a költségekről, 3 évi időtartamra lesznek felfogadva.

A költségek a következők: A 14 napi próba-idő eltöltése után a szerződés írásba foglalattik az ipartestület hivatalában, ezért fizet a szülő 7 korona 28 fillért, ebben befoglaltatik egy évi betegsegítő illeték, a hátralevő 2 évre a segélypénztári illeték 8 korona 16 fillér, a felszabadítási költség 3 korona, iskolai beiratási díj 3 évre 6 korona 54 fillér, összes költség a 3 év alatt 24 korona 98 fillér.

Azon esetben, ha a szülők vagyontalanságuk folytán teljes ruházást és költséget fizetni nem tudnak vagy nem akarnak, azt a mesterek magukra vállalják, ily esetben azonban a tanító 5 évben állapittatik meg.

Szives tisztelettel kérem fentévezett urakat, kegyeskedjenek az iparos tanoncz-ügyet hazafias és közművelődési ügynek tekinteni és a népet felvilágosítani arról, miszerint az ipar bármily küzdelmes, mégis ezen osztály a hazának egyik támaszlopa: és függetlensége a polgári állásban el van ismerve.

Kérésem megújítása mellett maradtam
Nagyvárad, 1901. évi június 22-én

tisztelettel

Bertsey György,
ipartestületi elnök.

SZINHÁZ.

Szilágyi Dezső társulatának előadásai.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy humoros előadásaim sorozatát *csülörtökön*, f. hó 27-én a Sport-pavillon dísztermében *»Kölcsönkért feleség«* bohózzattal és hangversenynyel megnyitom. Előadás kezdete d. u. 6 órakor, vége 8-kor. — Helyárak: I. rendű zártszék 2 kor. II. rendű zártszék 1 kor. 60 fillér. III. rendű zártszék 1 kor. 20 fillér. Állóhely 80 fillér. Gyermekjegy 40 fillér.

Kiváló tisztelettel

Szilágyi Dezső.

REGÉNY-CSARNOK.

A SANDASZEMÜ.

Irta: Lucien Biart.

Franciaából: K-6.

— Nekem nem, de atyámnak igen s én sohasem fogok az ő kenyeréből enni.
— Mi az ön neve?
— Miguel Fuenléal, felelt az ifju s lovát megsarkantyuzva elvágatott.

— Becsületemre, kiáltott fel don Estevan, ennek a kis kakasnak máris éles a hangja! Az apja gyűlölete átragadt rá. Az igaz, egyszer kiütöttem őt a nyeregből, de nem ment vérré köztünk a dolog. Hogy került a fia erre az utra?

— A tulsó hegyoldalon dohányt ültetett.

— Gyakran átmege a birtokomou?

— Nem első eset, hogy találkoztam veled ezen az uton, talán itt hamarabb reméli elérni a síkságot.

A két barát csöndben haladt tovább. Don Estevan a multra gondolt. A Fuenléal név eszébe juttatta egyik fiatalkori bolondságát, melyet később sokszor megbánt. Harmincz évvel ezelőtt Fuenléal János, ki szerelmes volt egy szép meszticiz nőbe, teljes bizalmával ajándékozta meg gyermekkori pajtását.

Don Estevan fiatalabb, merészebb volt barátjánál, s kedvét találta abban, hogy maga részére hódítsa meg a fiatal leányt, a mineki igen hamar sikerült is. A szegény szerelmes kétségbeesve látta, hogy nemcsak legyőzetett a versenyben, de ki is neveti őt a meszticiz gondatlanul veti magát a versenyútra karjaiba. Az ifju alig tudott magához térni a dühtől s elrohant.

— Aruló vagy kiáltott, s előbb-utóbb megbosszulom magamat. Emlékezzél vissza enapra, ha valamikor baj ér.

Don Estevan azóta sokszor igyekezett közeledni régi barátjához, de törekvései sikertelenek voltak.

A farmer megrázta fejét, mintegy elakránván üzni a kellemetlen emlékeket. Kevéssebb tovább egy hatalmas völgybe jutottak, szemben a lakóházukkal. A völgy és hegyoldal dohánynyal voltak beültetve; számos indus dolgozott az ültetvények közt, tisztogatva azokat valami feketés bogaraktól, melyek a fiatal hajtásokat megtámadták. Alvarez a földek közé ment, hogy megsejmelje a nap eredményét. Don Estevan folytatta útját a farm felé, majd megállott egy kisebb elkerített térség mellett, hol vagy husz pompás paripa legelészett. Megsejmelte az állatokat, azután vágatva érkezett egy hatalmas udvarba s megállott egy mór tornác előtt.

Egy gyékényvel befont hajú meszticiz nő, kinek inge alig fedte be vállait, jelent meg ura szolgálatára, ki megvizsgálva lova hátát, száját és lábait, szabadon bocsátotta azt, s a nemes állat gyorsan száguldott társai közé az elkerített helyre.

Az első szobába lépve, mely nyergekkel, kantárokkal s mindenféle fegyverekkel volt díszítve, don Estevan sajátkezűleg akasztotta fel lova szerszámait.

— Don Micae'a kísértél? kérdezte a fiatal szolgától.

— Nem, a kisasszony a gyümölcsösben van.

Házát megkerülve, az ültetvényes egy szép pázsit széléhez ért, melyen egy tiszta vizű patak folyt keresztül egy helyen kör alakú vízmedencét töltve meg; azután folytatta útját a kávéültetvények felé. A tulsó oldalon virágokkal telt narancsfák nőttek. Ebben az irányban haladt don Estevan. Néhány lépést haladt az erős illatu fák alatt, azután lélegzetét visszafojtva megállt.

(Folyt. köv.)

Delcassé és az Ugron ügy.

— Telefon tudósítás. —

Bécs, június 24.

A »Neues Wiener Tagblatt« párisi tudósítója az Ugron-Rimler ügyben beszélgetést folytatott Delcassé egyik legbensőbb barátjával, aki elmondta, hogy Delcassé a mostani kabinetbe való belépésekor fogadott egy Rimler nevű embert, aki Ugron ajánlásával mutatkozott be s azon kívül egy előkelő francia államférfi levelét is magával hozta.

A miniszter Magyarországról, majd Franciaországról, végre Oroszországról beszélgetett Rimlerrel, aki a beszélgetés során rámutatott arra, hogy Oroszország egy magyar partra erős vonzó erőt gyakorol és fölvetette, hogy tán aktuális kérdés, vajjon Franciaország nem volna-e hajlandó valamely formában azt a vonzó erőt gyarapítani.

Delcassé érdeklődéssel hallgatta Rimler, ki ennek hatása alatt kijelentette, hogy célszerűnek találná, ha a francia kormány Budapesten oly napilap alapítását határozná el, mely Magyarországot megmentené a hármass szövetség káros hatásától. Az ujság akcióját támogatná egy francia vagy egy francia-orosz bank. Rimler különösen erre a bankra helyezett rendkívüli súlyt; megkérdezve a mi-

nisztért, nem volna-e hajlandó valamely nagy bankházzal összeköttetésbe hozni.

Delcassé azt felelte, hogy ha Rimlernek van ilyen intézetről tudomása, kötelességének tartandja ajánlásaira való kegyelemmel őt hivatalosan támogatni. Rimler megnevezett ilyen intézetet, mire Delcassé megígérte, hogy ajánlani fogja. Ezzel minden ki van merítve, amit Delcassé és Rimler tett.

A francia kormány ujság alapítására sem pénzt nem adott, sem nem ígért. Rimlert másodszor nem fogadta Delcassé Loubettől is kért kihallgatást, de ez megtagadta. Delcassé annál határozottabban visszautasította Rimler újabb fogadását, mert időközben értesült, hogy Ugron Rimlert dezavualja és úgy látszott, hogy *Rimler a kellelénél többet használja Ugron nevét.*

TAVIRATOK.

Órült a templomban.

Pozsony, június 24. (Saj. tud. táv.) A pozsonyi ferenczrendiek templomában rémes jelenet játszódott le ma délelőtt. Egy közhuszár meggyónt és megáldozott, azután orditozni kezdett és kardot rántva megtámadta a közönséget. Egy rendőrt a fején megsebesített s csak hatan tudták tehetetlenné tenni és megkötözni. Beszállították a helyőrségi kórházba, ahol konstatálták, hogy téboly tört ki rajta.

Egyesített 48-as párt.

Szatmár, június 24. A szatmári függetlenségi Ugron-párt és Kossuth-párt vezéremberei abban állapodtak meg, hogy a két pártot minden jelző nélkül függetlenségi és 48-as párt név alatt egyesítik. Tegnap lett volna az egyesített párt alakuló közgyűlése, a mely azonban eredményre nem vezetett. Uray Géza elnök ugyanis megnyitó beszédében a pártot függetlenségi és Kossuth-pártnak nevezte, mire sokan felzudultak és tiltakoztak a Kossuth név említése ellen. A szenvedélyes hangulatot még fokozta Mátray Lajos és Csomay Imre beszéde, akik azt fejtegették, hogy a két párt szervező bizottsága arra nyert utasítást és Uray Géza elnök is abban az értelemben elkölt, hogy a két párt minden melléknév nélkül egyszerűen függetlenségi 48-as párt név alatt fog szervezkedni. Mátray Lajos felszólította az elnököt, hogy előbbi szavait vonja vissza és a pártot egyszerűen függetlenségi 48-as párt néven nevezze. Uray Géza erre kijelentette, hogy ezt nem teszi, hanem inkább feloszlatta a gyűlést. A feloszlátott gyűlés, a melyen 168 választó volt jelen, az Ugron-pártiak távozása után Kossuth-párttá szervezkedett és Uray Géza elnöklelte alatt nyomban megalkotta tisztikarát. (M. T. I.)

Rablógyilkosság Kolozsvárott.

Kolozsvár, június 24. (Saj. tud. táv.) Ma éjjel 12 óra után özvegy Ignác Mártonné 70 éves gyümölcsárusnét, a ki a sétatér bejáratánál a nyári színház előtt árul már évtizedek óta és meglehetősen vagyonra tett szert, egy ismeretlen tettes csákánnyal megtámadta a bódéjában, három súlyos csapást mért a fe-

jére és a nála levő 220 koronáját elrabolta. A segélykiáltásra odaérkezett járőröknek a tettest (nem sikerült elfogni). Csak annyit tudnak, hogy jól öltözött fekete ruhás egyén volt. A nyomozás eddig eredményre nem vezetett. A sérülések valószínűleg halálosak.

A búr háború.

London, június 24. A Reuter-ügynökségnek jelentik Cradockból 21-iki kelettel, hogy csütörtökön reggel Spandan százados vezetése alatt egy csapat Midland-Mounted-Riflemen-t küldtek ki Matau búr vezér ellen, a ki vasárnap éjjel nyugat felé tartva Rodehoogte mellett átkelt a vasuton. A vaterkloofi ütözetről csak az a hír érkezett ide, hogy Spandan halálosan megsebesült. (M. T. I.)

London, június 24. Tegnap Salisbury lord elnöklelte alatt minisztertanács volt, melyen a kabinet összes tagjai rész vettek. Hír szerint a kabinet a délafrikai háború dolgában döntő határozatokat hozott oly értelemben, hogy a búroktól föltétlen megadást követel.

Márkus Emilia Mármoros-Szigeten.

Mármoros-Sziget, jun. 24. (Saj. tud. táv.) Márkus Emilia e hó 20-án Komjáthy János társulatával Mármoros-Szigetre érkezett, ahol nagy lelkesedéssel fogadták. A művésznő négy-szer lépett föl és pedig a Vasgyáros, Folt, amely tisztit, Francillon és a Bölcső című darabokban, mindannyiszor zsufoltig megtelt nézőtér előtt. A közönség elárasztotta tapsaival és bokrétaival. A művésznő ma Szombathelyre utazott vendégszereplésre Halmi társulatához. (M. T. I.)

A custozzai csata évfordulója.

Bécs, június 24. A tiroli vadászrezred ma reggel ezredparancsnoka, Ferdinánd Károly főherceg jelenlétében a rossai kaszárnnyában megünnepelte a custozzai csata 35-ik évfordulóját. Miso után a főherceg szemlét tartott az ezred fölött. (M. T. I.)

A szerkesztésért felelős

Dr. VUCKICS GYULA.

Gazdák figyelmébe!!!

Csépléshez szükséges

| | |
|--|-------------------------|
| Legfinomabb trieszti gépolaj 100 kgr | 32, 38 és 40 kr. |
| » » ásványolaj » » | 18, 20 és 24 kr. |
| Tovota kenőcs I-a » » | 32, 36 és 40 kr. |

— Állatoknak szükséges mindenféle gyógyczikkek.

Uj szabadalom!!!

Friss gyümölcs, baromfi és mindenféle anyag postán vagy vasuti szállításra legalkalmasabb **fadobozok** 1 kilogrammtól 100 kilogramm ürtartalomig. Ara és czélszerűsége minden versenyt kizár. Látható és megrendelhető

184-3-4

Kádár János

fűszer-, bor- és csemege-kereskedésében.

Nagyváradai Kereskedelmi Csarnok.

A Nagyváradai Felső Kereskedelmi Iskola,

melynek végbizonyítványa **egyévi önkéntesi katonai szolgálatra** jogosít és melynek eddig végzett tanulói legelsőrendű kereskedő, gyári, bankári és pénzügyi czégek-nél, posta-távírdai, vasuti és egyéb közhivatalokban nyertek alkalmazást, **1901. szeptember hó 1-én 14-ik évfolyamát** nyitja meg.

Az intézetet a múlt iskolai évben 138 tanuló látogatta, köztük 50 vidéki kiknek **jó családoknál való elhelyezése** ügyében az iskolaigazgató készséggel jár a szülők kezére.

A f. évi június havi érettségi vizsgára bocsátott 24 növendék **mind érettnék** nyilvánított.

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter ur 1901. május 9-én 29.217. sz. a. kelt rendeleténél fogva a **tanulók felvétele és beírása f. évi június hó 30-tól július 3-áig** eszközöltetik. A beiratás alkalmával a felvételi díj lefizetendő. Ugyanakkor nyújtandók be a tandíjmentesség iránti kérvények is, mert később benyújtottak egyáltalában nem vétetnek figyelembe.

A tanév kezdetén a folytatólagos felvétel **kivételesen** csak akkor történhetik, ha a szabályszerű létszám még nincs betöltve.

Minden iránt tájékoztató évi jelentés levelezőlapon tett kérésre azonnal megküldetik. Nagyvárad, 1901. június hó.

139-1-4

Dr. Hoványi Géza,

iskola-bizottsági elnök.

KOZGAZDASAG.

Reich Jenő és Társa

Tőzsde jelentése.

— A Tiszántúl eredeti távirata. —

Határidők.

| Budapest, június 24. | |
|------------------------|------|
| Buza októberre | 8.10 |
| Buza áprilisra | — |
| Tengeri | 5.16 |
| Rozs okt. | 6.88 |
| Zab ápr. | 6.36 |
| Káposzta, reppes, aug. | — |

Értéktőzsde

Budapest, június 24.

| | |
|-----------------|--------|
| Osztrák hitel | 664 75 |
| Magyar hitel | 668 — |
| Allamvasut | 655 — |
| Rimamurányi | 446 50 |
| Magyar jelzálog | 447 25 |
| Salgótarjáni | — |
| Wagon-kölcsön | — |

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1901. június 24-én.

| | |
|--|--------|
| Magyar aranyjárdék 4% | 118 20 |
| Magyar koronajárdék | 92 90 |
| Magyar vasuti kölcsön aranyban 4 ¹ / ₂ % | 120 75 |
| Magyarvasuti kölcsön ezüstben 2 ¹ / ₂ % | 100.— |
| Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból | 119.— |

| | |
|---|--------|
| Magyar földtehermentesítési kötvény 4% | 92.25 |
| Italmérségi jog megváltási kötvény | 100.— |
| Horváth-sziavónföldtehermentesítési kötvény | 93.50 |
| Magyar nyereség-sorsjegy-kölcsön | 173 50 |
| Tiszszabályozás szegedi sorsjegyek kölcsön | 144 50 |
| Osztrák járadék papirban | 98 — |
| Osztrák járadék ezüstben | 98 — |
| Osztrák járadék aranyban | 117 60 |
| Osztrák korona járadék | 95 50 |
| Osztrák államsorsjegyek | 140.— |
| Osztrák magyar bank részvény | 16 70 |
| Magyar hitelbankrészvény | 667.— |
| Osztrák hitelintézet részvény | 655.75 |
| Párisi vista | 95.05 |
| 20 frankos arany (Napoleon'd'or) | 19.06 |
| Németbirodalmi márka | 117 45 |
| London vista | 239 30 |
| 20 márkás arany | 28.48 |

Huzás visszavonhatatlanul
ma este 8 órakor!

Concordia sorsjegyek
à **1 korona.**

Főnyeremény

30.000 korona
értékű

ajánlja:

KISS DÁVID főelárusító
Nagyváradon.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

SZENT LÁSZLÓ KÖNYVNYOMDA R. T.

Nagyvárad, Apáczai-utca 3. szám.

Művek,
folyóiratok, hírlapok,
vonalzatok,
gazdasági nyomtatványok,
egyházi, községi
és egyéb
hivatalos nyomtatványok,
körlevelek,
levélborítékok.

Elvállal és készít:
izléses kivitelben
mindennemű
nyomdai munkákat
jutányos árak mellett.
Vidéki rendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Levélfek,
számlák, falragaszok,
báli meghívók,
tánczrendek, étlapok,
naptárak,
palaczkfeliratok,
névjegyek,
gyászlapok
stb. a nyomdai szakba
vágó nyomtatványok
készítése.

A lat. és gör. szert. kath. egyházmegyei nyomtatványok
raktára.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.